

Cuprins

ABREVIERI.....	5
TITLUL I. CONTRACTUL DE LOCAȚIUNE	7
CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA LOCAȚIUNII.....	9
1. Noțiune, reglementare, forme, delimitări	9
2. Caractere juridice.....	12
3. Natura juridică a dreptului locatarului.....	14
4. Locațiunile succesive.....	16
CAPITOLUL II. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE LOCAȚIUNE	18
1. Precizări prelabile	18
2. Capacitatea de a contracta	18
3. Consimțământul părților.....	21
4. Obiectul contractului	22
4.1. Bunul dat în locațiune.....	22
4.2. Prețul locațiunii.....	24
5. Cauza contractului	26
6. Forma contractului de locațiune	26
7. Durata locațiunii	27
CAPITOLUL III. EFECTELE CONTRACTULUI DE LOCAȚIUNE	30
1. Preliminarii	30
2. Obligațiile locatorului.....	30
2.1. Obligația de predare a bunului.....	30
2.2. Obligația de a menține bunul în stare corespunzătoare de folosință	31
2.3. Obligația de a asigura folosința liniștită și utilă a bunului	33

2.3.1. Garanția pentru tulburările provenite din fapta proprie a locatorului.....	33
2.3.2. Garanția pentru tulburările provenite din fapta unui terț.....	34
2.3.3. Garanția pentru viciile lucrului.....	37
2.3.4. Modificarea obligației de garanție.....	40
3. Obligațiile locatarului.....	40
3.1. Obligația de a lua în primire bunul.....	40
3.2. Obligația de a plăti chiria.....	41
3.3. Obligația de a folosi bunul cu prudență și diligență.....	44
3.4. Obligația de a restitui bunul.....	47
CAPITOLUL IV. SUBLOCAȚIUNEA ȘI CESIUNEA LOCAȚIUNII.....	51
1. Delimitare, condiții, interdicții.....	51
2. Sublocațiunea.....	52
3. Cesiunea locațiunii.....	54
CAPITOLUL V. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE LOCAȚIUNE.....	57
1. Preliminarii.....	57
2. Acordul părților.....	57
3. Expirarea termenului locațiunii.....	57
4. Decesul părților.....	59
5. Denunțarea contractului.....	60
6. Rezilierea locațiunii.....	62
7. Imposibilitatea folosirii bunului.....	65
8. Desființarea titlului locatorului.....	66
9. Înstrăinarea bunului dat în locațiune.....	68
CAPITOLUL VI. REGULI PARTICULARE PRIVIND CONTRACTUL DE ÎNCHIRIERE A LOCUINȚEI.....	71
1. Considerații introductive.....	71
1.1. Noțiuni, reglementare.....	71
1.2. Caractere juridice.....	72

1.3. Domeniul de aplicare	73
2. Încheierea contractului de închiriere	74
2.1. Părțile contractante	74
2.1.1. Locatorul	74
2.1.2. Chiriașul	76
2.2. Obiectul contractului de închiriere	77
2.2.1. Locuința închiriată	77
2.2.2. Chiria	78
2.3. Forma contractului de închiriere	79
2.4. Clauze considerate nescrise	80
2.5. Durata închirierii locuinței	82
3. Efectele contractului de închiriere	84
3.1. Preliminarii	84
3.2. Obligațiile locatorului	84
3.3. Obligațiile chiriașului	87
3.4. Depozitul de garanție	88
4. Transmiterea drepturilor dobândite prin închiriere	88
4.1. Preliminarii	88
4.2. Subînchirierea locuinței	89
4.3. Cesiunea contractului de închiriere	90
4.4. Schimbul de locuințe	90
5. Încetarea contractului de închiriere	91
5.1. Preliminarii	91
5.2. Expirarea termenului închirierii	92
5.3. Denunțarea unilaterală a contractului	92
5.4. Rezilierea contractului	93
5.5. Decesul chiriașului	95
6. Închirierea locuințelor cu destinație specială	97
6.1. Precizări prealabile	97
6.2. Locuința socială	97
6.3. Locuința de serviciu	100
6.4. Locuința de intervenție	103
6.5. Locuința de necesitate	104
6.6. Locuința de sprijin	105
6.7. Locuința de protocol	107

7. Soluționarea litigiilor locative	109
7.1. Instanța competentă	109
7.2. Atribuirea beneficiului contractului de închiriere la desfacerea căsătoriei	110
7.3. Evacuarea chiriașului.....	111

CAPITOLUL VII. REGULI PARTICULARE PRIVIND

CONTRACTUL DE ARENDARE..... 115

1. Considerații introductive	115
1.1. Noțiune, reglementare	115
1.2. Caractere juridice.....	116
2. Încheierea contractului de arendare.....	118
2.1. Părțile contractante	118
2.2. Obiectul contractului de arendare.....	119
2.2.1. Bunurile arendate	119
2.2.2. Arenda.....	120
2.3. Forma contractului de arendare	121
2.4. Durata arendării	122
3. Efectele contractului de arendare	123
3.1. Preliminarii	123
3.2. Obligațiile arendatorului.....	123
3.3. Obligațiile arendașului.....	124
3.4. Dreptul de preempțiune al arendașului.....	128
3.5. Suportarea riscurilor arendării	129
4. Cesiunea arendării	132
5. Încetarea contractului de arendare.....	133
5.1. Precizări prealabile	133
5.2. Decesul arendașului.....	134
5.3. Incapacitatea sau falimentul arendașului.....	134

TITLUL II. CONTRACTUL DE ANTREPRIZĂ .....

CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA

CONTRACTULUI DE ANTREPRIZĂ..... 139

1. Noțiune, reglementare, elemente.....	139
---	-----

2. Caractere juridice.....	140
3. Delimitarea antreprizei de alte contracte	142

CAPITOLUL II. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE ANTREPRIZĂ 145

1. Precizări prealabile	145
2. Capacitatea de a contracta	145
3. Consimțământul părților.....	146
4. Obiectul contractului	147
5. Cauza contractului	148
6. Forma contractului de antrepriză.....	148

CAPITOLUL III. EFECTELE CONTRACTULUI DE ANTREPRIZĂ 150

1. Preliminarii.....	150
2. Obligațiile antreprenorului	150
2.1. Obligația de a executa lucrarea sau de a presta serviciul	150
2.2. Obligația de informare.....	151
2.3. Obligația de a permite controlul asupra executării lucrării.....	153
2.4. Obligația de garanție pentru vicii și pentru calităților convenite.....	153
2.5. Obligația de a preda lucrarea executată	154
3. Obligațiile beneficiarului.....	155
3.1. Obligația de a recepționa lucrarea	156
3.2. Obligația de a plăti prețul	157

CAPITOLUL IV. MODURI DE EXECUTARE A ANTREPRIZEI 161

1. Preliminarii.....	161
2. Subantrepriza.....	161
3. Coantrepriza	163
4. Acțiunea directă a lucrătorilor	163

CAPITOLUL V. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE	
ANTREPRIZĂ	166
1. Preliminarii	166
2. Decesul beneficiarului	166
3. Decesul antreprenorului sau incapacitatea de a executa contractul	167
4. Rezoluțiunea sau rezilierea contractului imputabilă antreprenorului	168
5. Rezoluțiunea sau rezilierea contractului imputabilă beneficiarului	169
CAPITOLUL VI. REGULI PARTICULARE PRIVIND	
ANTREPRIZA PENTRU LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII	170
1. Noțiune, reglementare	170
2. Autorizarea lucrărilor de construcții	172
3. Obligațiile părților contractante	175
3.1. Obligațiile beneficiarului	175
3.2. Obligațiile antreprenorului	176
4. Recepția lucrărilor	178
5. Răspunderea pentru viciile lucrării	181
6. Prescripția dreptului la acțiune pentru vicii	183
TITLUL III. CONTRACTUL DE MANDAT	185
CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA	
CONTRACTULUI DE MANDAT	187
1. Noțiune, reglementare, elemente	187
2. Caractere juridice	188
3. Felurile mandatului	190
4. Delimitarea mandatului de alte contracte	192
CAPITOLUL II. MANDATUL CU REPRESENTARE	
1. Noțiune, reglementare	193
2. Formarea contractului de mandat cu reprezentare	193
2.1. Precizări prealabile	193

2.2. Condiții de fond	194
2.2.1. Capacitatea de a contracta.....	194
2.2.2. Consimțământul părților	195
2.2.3. Obiectul contractului.....	199
2.2.4. Cauza contractului	201
2.3. Forma mandatului.....	201
2.4 Durata mandatului	202
2.5. Dovada mandatului.....	203
3. Efectele contractului de mandat cu reprezentare	204
3.1. Preliminarii	204
3.2. Efectele mandatului între părți.....	204
3.2.1. Obligațiile mandatarului	204
3.2.1.1. Obligația de a executa mandatul	204
3.2.1.2. Obligația de a da socoteală.....	206
3.2.1.3. Obligația de a răspunde pentru substituirea unui terț	208
3.2.1.4. Pluralitatea de mandatar.....	210
3.2.2. Obligațiile mandantului	211
3.2.2.1. Obligația de a pune la dispoziția mandatarului mijloacele necesare executării mandatului.....	211
3.2.2.2. Obligația de despăgubire a mandatarului.....	211
3.2.2.3. Obligația de a plăti remunerația mandatarului ...	212
3.2.2.4. Pluralitatea de mandanți.....	213
3.2.3. Dreptul de retenție al mandatarului.....	213
3.3. Efectele mandatului față de terți	214
3.3.1. Raporturile dintre mandant și terț	214
3.3.2. Raporturile dintre mandatar și terț	217
4. Încetarea contractului de mandat cu reprezentare	217
4.1. Precizări prealabile	217
4.2. Revocarea mandatului	218
4.3. Renunțarea mandatarului	221
4.4. Moartea, incapacitatea sau falimentul uneia dintre părți.....	222

4.5. Aspecte comune ale modurilor de încetare a mandatului	223
CAPITOLUL III. MANDATUL DE OCROTIRE	225
1. Noțiune, reglementare, interpretare	225
2. Încheierea mandatului de ocrotire	226
3. Efectele mandatului de ocrotire	226
4. Dispunerea unei măsuri de ocrotire	228
5. Încetarea mandatului de ocrotire	228
CAPITOLUL IV. MANDATUL FĂRĂ REPRESENTARE	230
1. Noțiune, reglementare, natura juridică	230
2. Efectele contractului de mandat fără reprezentare	231
2.1. Efectele între mandant și mandatar	231
2.2. Efectele între mandatar și terți	231
3. Aplicarea regulilor de la mandatul cu reprezentare	233
CAPITOLUL V. FORME ALE MANDATULUI FĂRĂ REPRESENTARE	234
1. Precizări prealabile	234
2. Contractul de comision	234
2.1. Aspecte generale privind contractul de comision	234
2.1.1. Noțiune, reglementare, trăsături, avantaje	234
2.1.2. Caractere juridice	236
2.1.3. Delimitarea comisionului de contractual de mandat	237
2.2. Încheierea contractului de comision	238
2.2.1. Părțile contractului	238
2.2.2. Condiții de validitate	238
2.2.2.1. Capacitatea de a contracta	238
2.2.2.2. Consimțământul părților	239
2.2.2.3. Obiectul contractului	239
2.2.2.4. Cauza contractului	240
2.2.3. Forma contractului	240
2.3. Efectele contractului de comision	241

2.3.1. Raporturile interne dintre părți	241
2.3.1.1. Obligațiile comisionarului.....	241
2.3.1.1.1. Obligația de a executa însărcinarea primită	241
2.3.1.1.2. Obligația de a da socoteală comitentului	244
2.3.1.1.3. Obligația de a răspunde pentru faptele persoanei substituite	245
2.3.1.2. Obligațiile comitentului	245
2.3.1.2.1. Obligația de a plăti remunerația comitentului	246
2.3.1.2.2. Obligația de a restitui cheltuielile făcute de comisionar.....	247
2.3.1.2.3. Obligația de despăgubire a comisionarului	248
2.3.2. Raporturile externe cu terții	248
2.3.2.1. Raporturile dintre comisionar și terți	248
2.3.2.2. Raporturile dintre comitent și terț	249
2.4. Încetarea contractului de comision	250
2.4.1. Precizări prealabile	250
2.4.2. Revocarea comisionului de către comitent	251
2.4.3. Renunțarea comisionarului la contract.....	251
2.4.4. Moartea, incapacitatea sau falimentul uneia dintre părți	251
3. Contractul de consignație	252
3.1. Aspecte generate privind contractul de consignație	252
3.1.1. Noțiune, reglementare, elemente, avantaje	252
3.1.2. Caractere juridice.....	254
3.1.3. Delimitarea consignației de alte contracte	255
3.2. Încheierea contractului de consignație.....	256
3.2.1. Părțile contractului.....	256
3.2.2. Condiții de validitate.....	257
3.2.2.1. Capacitatea de a contracta.....	257
3.2.2.2. Consimțământul părților	257
3.2.2.3. Obiectul contractului.....	258
3.2.2.4. Cauza contractului.....	258
3.2.3. Forma și proba contractului	258
3.3. Efectele contractului de consignație	259

3.3.1. Raporturile dintre părți	259
3.3.1.1. Obligațiile consignatarului	259
3.3.1.1.1. Obligația de a remite bunurile care urmează a fi vândute.....	259
3.3.1.1.2. Obligația de a plăti remunerația consignatarului	261
3.3.1.1.3. Obligația de a restitui cheltuielile făcute de consignatar	262
3.3.1.2. Obligațiile consignatarului.....	263
3.3.1.2.1. Obligația de a primi, păstra și asigura bunurile	263
3.3.1.2.2. Obligația de a executa însărcinarea dată de consignatar	265
3.3.1.2.3. Obligația de a da socoteală consignatarului	266
3.3.1.3. Dreptul de retenție.....	267
3.3.2. Raporturile cu terți.....	267
3.4. Încetarea contractului de consignație	268
4. Contractul de expediție.....	268
4.1. Aspecte generale privind contractul de expediție.....	268
4.1.1. Noțiuni, reglementare, utilitate	268
4.1.2. Caractere juridice.....	271
4.1.3. Delimitarea expediției de alte contracte.....	272
4.2. Încheierea contractului de expediție	272
4.2.1. Părțile contractului.....	272
4.2.2. Condiții de fond	273
4.2.2.1. Capacitatea de a contracta.....	273
4.2.2.2. Consimțământul părților	274
4.2.2.3. Obiectul contractului.....	274
4.2.2.4. Cauza contractului	275
4.2.3. Forma contractului.....	275
4.3. Efectele contractului de expediție.....	276
4.3.1. Raporturile dintre părți	276
4.3.1.1. Obligațiile comitentului	276
4.3.1.1.1. Obligația de a pune la dispoziția expeditorului mărfurile ce urmează să fie transportate ...	276

4.3.1.1.2. Obligația de a plăti comisionul convenit expeditorului	277
4.3.1.1.3. Obligația de a rambursa cheltuielile efectuate de expeditor	277
4.3.1.2. Obligațiile expeditorului	278
4.3.1.2.1. Obligația de a încheia contractul de transport	278
4.3.1.2.2. Obligația de a exercita contraordinul	280
4.3.1.2.3. Obligația de a da socoteală comitentului	281
4.3.1.3. Substituirea expeditorului.	281
4.3.1.4. Pluralitatea de expeditori	282
4.3.1.5. Garanțiile expeditorului	283
4.3.1.6. Răspunderea expeditorului.....	283
4.3.2. Raporturile cu terții.....	286
4.4. Încetarea contractului de expediție	286
4.5. Prescripția acțiunilor decurgând din contractul de expediție.....	288
4.6. Soluționarea litigiilor	288

TITLUL IV. CONTRACTUL DE AGENȚIE 291

CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA CONTRACTULUI DE AGENȚIE 293

1. Noțiune, reglementare, elemente, natură juridică..... 293
2. Caractere juridice..... 295
3. Domeniul de aplicare..... 296
4. Delimitarea agenției de alte contracte .....

CAPITOLUL II. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE AGENȚIE..... 299

1. Părțile contractului..... 299
  2. Condiții de validitate .....
- 2.1. Capacitatea de a contracta .....
  - 2.2. Consimțământul părților .....
  - 2.3. Obiectul contractului .....

2.4. Cauza contractului	301
3. Forma contractului	301
4. Durata contractului	302

CAPITOLUL III. CONȚINUTUL CONTRACTULUI DE

AGENȚIE	303
1. Precizări prealabile	303
2. Clauza de exclusivitate	304
3. Clauza de neconcurență	305
4. Vânzarea pe credit	306
5. Reclamațiile privind bunurile	307

CAPITOLUL IV. EFECTELE CONTRACTULUI DE

AGENȚIE	308
1. Preliminarii	308
2. Efectele contractului în raporturile dintre părți	308
2.1. Obligațiile agentului	308
2.1.1. Obligația de a îndeplini împuternicirea primită din partea comitentului	309
2.1.2. Obligația de a procura și comunica comitentului informațiile privitoare la regiunea sau regiunile convenite prin contract	309
2.1.4. Obligația de a respecta instrucțiunile rezonabile primite de la comitent	310
2.1.5. Obligația de a ține evidența operațiunilor efectuate pentru fiecare comitent	311
2.1.6. Obligația de a păstra bunurile primite de la comitent în condiții corespunzătoare	311
2.2. Obligațiile comitentului	312
2.2.1. Obligația de a pune la dispoziția agentului orice documente necesare pentru executarea împuternicirii sale	312
2.2.2. Obligația de a furniza agentului informațiile necesare executării contractului de agenție	313

2.2.3. Obligația de a-l înștiința pe agent asupra reducerii volumului contractelor	313
2.2.4. Obligația de a plăti agentului remunerația cuvenită pentru activitatea prestată	314
3. Efectele față de terți	318
CAPITOLUL V. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE AGENȚIE.....	320
1. Preliminarii	320
2. Cauzele de încetare a contractului de agenție.....	320
2.1. Expirarea termenului	320
2.2. Denunțarea unilaterală	321
2.3. Denunțarea unilaterală în cazuri speciale	322
3. Efectele încetării contractului de agenție.....	322
3.1. Indemnizații	322
3.2. Despăgubiri.....	324
TITLUL V. CONTRACTUL DE INTERMEDIERE	325
CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA CONTRACTULUI DE INTERMEDIERE	327
1. Noțiuni, reglementare, finalitate	327
2. Caractere juridice.....	329
3. Delimitarea intermedierei de alte contracte	330
CAPITOLUL II. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE INTERMEDIERE	331
1. Părțile contractului.....	331
2. Condiții de validitate	332
3. Forma contractului.....	333
CAPITOLUL III. EFECTELE CONTRACTULUI DE INTERMEDIERE	334
1. Preliminarii	334
2. Obligațiile intermediarului	334

2.1. Obligația de a pune clientul în legătură cu un potențial partener contractual	334
2.2. Obligația de informare a terțului	335
3. Obligațiile clientului.....	336
3.1. Obligația de a comunica încheierea contractului cu terțul.....	336
3.2. Obligația de a plăti remunerația intermediarului	337
3.3. Obligația de a restitui cheltuielile efectuate de intermediar	339
CAPITOLUL IV. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE INTERMEDIERE	340
1. Preliminarii.....	340
2. Cauzele de încetare a contractului.....	340
3. Efectele încetării contractului.....	340
TITLUL VI. CONTRACTUL DE DEPOZIT	343
CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA CONTRACTULUI DE DEPOZIT.....	345
1. Noțiune, reglementare, elemente.....	345
2. Caractere juridice	346
3. Delimitarea depozitului de alte contracte	349
CAPITOLUL II. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE DEPOZIT	351
1. Părțile contractului	351
2. Condiții de validitate	351
2.1. Capacitatea de a contracta	352
2.2. Consimțământul părților	353
2.3. Obiectul contractului	353
2.4. Cauza contractului	354
3. Forma și proba contractului.....	354

CAPITOLUL III. EFECTELE CONTRACTULUI DE

DEPOZIT	355
1. Precizări prealabile	355
2. Obligațiile depozitarului	355
2.1. Obligația de a păstra bunul	355
2.2. Obligația de a restitui bunul.....	357
3. Obligațiile deponentului	363
3.1. Obligația de plată a remunerației.....	364
3.2. Obligația de a restitui cheltuielile păstrării bunului.....	364
3.3. Obligația de a-l despăgubi pe depozitar pentru pierderile suferite	364
3.4. Obligația de a ridica bunul.....	365
4. Dreptul de retenție al depozitarului	365
5. Încredințarea bunului unui subdepozitar	366

CAPITOLUL IV. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE

DEPOZIT	368
1. Preliminarii	368
2. Cauze de încetare a contractului.....	368
2.1. Denunțarea unilaterală	368
2.2. Restituirea bunului.....	368
2.3. Decesul uneia dintre părți	369

CAPITOLUL V. FORME SPECIALE DE DEPOZIT ..... 370 |

1. Precizări prealabile	370
2. Depozitul necesar	370
2.1. Noțiuni, reglementare, domeniu de aplicare	370
2.2. Regim juridic	371
2.3. Dovada depozitului.....	372
3. Depozitul hotelier	372
3.1. Noțiuni, reglementare, domeniu de aplicare	372
3.2. Obiectul depozitului hotelier	374
3.3. Dovada depozitului hotelier.....	374
3.4. Obligații ale hotelierului	375
3.5. Răspunderea hotelierului	375

3.6. Decăderea clientului din dreptul la repararea prejudiciului.....	377
3.7. Dreptul de retenție al hotelierului.....	378
4. Depozitul neregulat	379
4.1. Noțiune, obiect, trăsături	379
4.2. Delimitarea depozitului neregulat de alte contracte	380
4.3. Proba depozitului neregulat.....	381
5. Sechestrul	381
5.1. Precizări prealabile	381
5.2. Sechestrul convențional.....	382
5.2.1. Noțiune, reglementare, trăsături.....	382
5.2.2. Obligațiile și drepturile administratorului-sechestrului.....	382
5.2.3. Liberarea administratorului-sechestrului	383
5.3. Sechestrul judiciar	384
5.3.1. Noțiune, reglementare, condiții	384
5.3.2. Reguli de soluționare	385
5.3.3. Atribuțiile administratorului-sechestrului	386
TITLUL VII. CONTRACTUL DE ÎMPRUMUT.....	389
CAPITOLUL I. ASPECTE INTRODUCATIVE PRIVIND CONTRACTUL DE ÎMPRUMUT	391
1. Noțiune, feluri, diferențe	391
2. Promisiunea de împrumut	392
CAPITOLUL II. ÎMPRUMUTUL DE FOLOSINȚĂ.....	394
1. Considerații generale asupra împrumutului de folosință.....	394
1.1. Noțiune, reglementare, elemente	394
1.2. Caractere juridice.....	395
1.3. Delimitarea împrumutului de folosință de alte contracte	397
2. Încheierea contractului de împrumut de folosință.....	398
2.1. Părțile contractului.....	398
2.2. Condiții de validitate	399

2.2.1. Capacitatea de a contracta.....	400
2.2.2. Consimțământul părților	400
2.2.3. Obiectul contractului.....	400
2.2.4. Cauza contractului	402
2.3. Forma și proba contractului	402
3. Efectele contractului de împrumut de folosință.....	403
3.1. Preliminarii	403
3.2. Obligațiile comodatului	403
3.2.1. Obligația de a păzi și conserva bunul împrumutat....	403
3.2.2. Obligația de folosire a bunului potrivit destinației ...	404
3.2.3. Obligația de a suporta cheltuielile de folosință.....	406
3.2.4. Obligația de a restitui bunul împrumutat	406
3.3. Obligațiile comodantului	409
3.3.1. Precizări prealabile	409
3.3.2. Obligația de a restitui cheltuielile efectuate cu bunul	410
3.3.3. Obligația de a repara prejudiciile cauzate de viciile ascunse ale bunului	410
4. Încetarea contractului de împrumut de folosință	411
4.1. Preliminarii	411
4.2. Cauze de încetare a contractului	411
4.2.1. Restituirea bunului	411
4.2.2. Rezilierea contractului	412
4.2.3. Moartea comodatului	412
CAPITOLUL III. ÎMPRUMUTUL DE CONSUMAȚIE	413
1. Considerații generale asupra împrumutului de consumație....	413
1.1. Noțiune, reglementare, elemente	413
1.2. Caractere juridice.....	414
1.3. Delimitarea împrumutului de consumație de alte contracte.....	415
2. Încheierea contractului de împrumut de consumație.....	416
2.1. Părțile contractului.....	416
2.2. Condiții de validitate	416
2.2.1. Capacitatea de a contracta.....	417

2.2.2. Consimțământul părților	417
2.2.3. Obiectul contractului	418
2.2.4. Cauza contractului	418
2.3. Forma și proba contractului	418
3. Efectele contractului de împrumut de consumație	420
3.1. Preliminarii	420
3.2. Obligațiile împrumutatului	420
3.2.1. Obligația de restituire	420
3.2.2. Acțiunea în restituirea împrumutului	424
3.3. Obligațiile împrumutătorului	425
4. Încetarea contractului de împrumut de consumație	426
4.1. Încetarea prin executarea contractului	426
4.2. Alte cauze de încetare	427
4.2.1. Rezilierea contractului	427
4.2.2. Moartea împrumutatului	427
CAPITOLUL IV. ÎMPRUMUTUL CU DOBÂNDĂ	428
1. Considerații generale asupra împrumutului cu dobândă	428
1.1. Noțiuni, reglementare, trăsături	428
1.2. Caractere juridice	429
1.3. Domeniul de aplicare	430
2. Regimul juridic al dobânzii	430
2.1. Noțiuni, modalități	430
2.2. Cuantumul dobânzii	431
2.3. Interzicerea anatocismului	432
2.4. Scadența plății dobânzii	433
2.5. Acțiunea pentru plata dobânzii	434
2.6. Dovada plății dobânzilor	434
TITLUL VIII. CONTRACTUL DE CONT CURENT	437
CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA CONTRACTULUI DE CONT CURENT	439
1. Noțiuni, reglementare, elemente	439
2. Caractere juridice	440
3. Delimitarea contului curent de alte operațiuni	442

CAPITOLUL II. FORMAREA CONTRACTULUI DE CONT

CURRENT	443
1. Părțile contractului.....	443
2. Condiții de validitate	443
2.1. Capacitatea de a contracta	443
2.2. Consimțământul părților	444
2.3. Obiectul contractului	444
2.4. Cauza contractului	445
3. Forma și proba contractului.....	445

CAPITOLUL III. EFECTELE CONTRACTULUI DE CONT

CURRENT	446
1. Preliminarii	446
2. Efectele principale	446
2.1. Transferul dreptului de proprietate	446
2.2. Novația.....	447
2.3. Indivizibilitatea	448
2.4. Compensația	448
3. Efectele secundare	448
3.1. Curgerea dobânzilor	448
3.2. Dreptul la plata comisioanelor și restituirea cheltuielilor	449

CAPITOLUL IV. ÎNCHEIEREA CONTULUI CURENT .....

1. Condițiile privind încheierea contului	450
2. Aprobarea contului	451
3. Executarea și poprirea	452

CAPITOLUL V. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE CONT

CURRENT	453
1. Precizări prealabile	453
2. Expirarea termenului	453
3. Declararea încetării contractului.....	453
4. Denunțarea contractului.....	454

TITLUL IX. CONTRACTELE BANCARE..... 455**CAPITOLUL I. ASPECTE INTRODUCATIVE PRIVIND****CONTRACTELE BANCARE..... 457**

1. Noțiune, evoluție, trăsături 457
2. Clasificarea contractelor bancare 458

CAPITOLUL II. CONTRACTUL DE CONT BANCAR**CURRENT..... 460**

1. Considerații generale asupra contului bancar curent..... 460
  - 1.1. Noțiune, reglementare, funcții 460
  - 1.2. Caractere juridice..... 461
  - 1.3. Delimitarea contului bancar curent de alte operațiuni..... 462
2. Încheierea contractului de cont bancar curent..... 464
  - 2.1. Părțile contractului..... 464
  - 2.2. Condiții de validitate 465
  - 2.3. Forma și proba contractului..... 465
3. Efectele contractului de cont bancar curent..... 465
  - 3.1. Precizări prealabile 465
  - 3.2. Obligațiile instituției de credit 466
    - 3.2.1. Obligația de a deschide contul bancar curent 466
    - 3.2.2. Obligația de a executa împrumuturile primite 466
    - 3.2.3. Obligația de a plăti dobânda 467
  - 3.3. Drepturile și obligațiile clientului..... 468
    - 3.3.1. Dreptul de a dispune de soldul creditor 468
    - 3.3.2. Obligația de a plăti comisioanele bancare 468
  - 3.4. Regimul cotitularilor și titularilor coindivizari..... 469
4. Încetarea contractului de cont bancar curent 470
5. Prescripția drepturilor specifice contractului bancar curent... 471

CAPITOLUL III. ALTE CONTRACTE BANCARE 472

1. Preliminarii 472
2. Depozitul bancar..... 472
  - 2.1. Noțiune, reglementare, forme 472
  - 2.2. Depozitul de fonduri..... 473

Cuprins	551
2.3. Depozitul de titluri.....	475
3. Facilitatea de credit.....	476
3.1. Noțiune, reglementare, aplicații.....	476
3.2. Natura juridică	477
3.3. Caractere juridice.....	478
3.4. Părțile contractului.....	478
3.5. Utilizarea creditului	478
3.6. Încetarea contractului de facilitare de credit.....	479
4. Închirierea casetelor de valori	479
4.1. Noțiune, reglementare, finalitate	479
4.2. Natura juridică	480
4.3. Caractere juridice.....	480
4.4. Părțile contractului.....	481
4.5. Efectele contractului de închiriere a casetelor de valori.....	481
4.5.1. Preliminarii	481
4.5.2. Obligațiile instituției de credit	481
4.5.3. Obligațiile clientului	482
4.5.4. Situații speciale.....	483
4.6. Încetarea contractului de închiriere a casetelor de valori.....	484
TITLUL X. CONTRACTUL DE FIDUCIE	485
CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA FIDUCIEI.....	487
1. Noțiune, evoluție, reglementare, forme	487
2. Caractere juridice.....	490
3. Durata fiduciei	491
4. Delimitarea fiduciei de alte contracte.....	492
CAPITOLUL II. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FIDUCIE	495
1. Părțile contractului.....	495
2. Condiții de validitate	498

2.1. Preliminarii	498
2.2. Condiții de fond	498
2.2.1. Capacitatea de a contracta.....	498
2.2.2. Consimțământul părților	499
2.2.3. Obiectul contractului	499
2.2.4. Cauza contractului	500
2.3. Condiții de formă.....	500
3. Conținutul contractului	501
4. Înregistrarea fiscală	501
5. Opozabilitatea fiduciei	502

CAPITOLUL III. EFECTELE CONTRACTULUI DE

FIDUCIE	504
1. Preliminarii	504
2. Obligațiile constitutorului	504
2.1. Obligația de a transfera masa patrimonială fiduciară	504
2.2. Obligația de a plăti remunerația fiduciarului	505
3. Obligațiile fiduciarului	505
3.1. Obligația de a exercita atribuțiile specifice fiduciei	505
3.2. Obligația de a dezvălui calitatea în care acționează	506
3.3. Obligația de a îndeplini formalitățile de înregistrare a fiduciei și de opozabilitate față de terți.....	507
3.4. Obligația de a da socoteală pentru activitatea desfășurată	508
3.5. Obligația de restituire a masei patrimoniale fiduciare	508
4. Înlocuirea fiduciarului	509
5. Limitarea răspunderii fiduciarului și a constitutorului	510

CAPITOLUL IV. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE

FIDUCIE	512
1. Precizări prealabile	512
2. Cazurile de încetare a contractului de fiducie	512
2.1. Expirarea termenului	512
2.2. Realizarea scopului fiduciei.....	513
2.3. Denunțarea contractului.....	513

Cuprins	553
2.4. Revocarea fiduciei	514
2.5. Renunțarea la fiducie	515
2.6. Insolvența beneficiarului	515
3. Efectele încetării contractului de fiducie	517
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	519

Capitolul I

Considerații generale asupra locațiunii

1. Noțiuni, reglementare, forme, delimitări

După schimb și vânzare, locațiunea exercită un rol economic și social de primă necesitate. Prin contractul de locațiune proprietatea este disociată de folosința lucrului. Întrucât asociază folosinței proprietății pe neproprietar, contractul de locațiune permite utilizarea folosinței bunului altuia¹.

Datorită însemnătății sale practice, contractul de locațiune a fost amplu reglementat de către Codul civil de la 1864. Menținând sistemul dreptului roman, legiuitorul civil a distins inițial locațiunea de lucruri și locațiunea de lucrări².

În cadrul locațiunii de lucruri a fost inclusă locațiunea de bunuri mobile și clădiri – închiriere, precum și locațiunea de fonduri rurale – arendare. Sfera locațiunii de lucrări a cuprins contractul de antrepriză, contractul de muncă și unele dispoziții privind contractul de transport. Evoluțiile social-economice din țara noastră au determinat modificarea sau abrogarea unor dispoziții în materia locațiunii. Antrepriza reprezintă astăzi un contract de sine-stătător, iar locațiunea muncii și a serviciilor de căraușie au devenit obiect distinct de reglementare, cu o fizionomie juridică proprie (contractul de muncă, respectiv contractul de transport).

În actuala reglementare, noțiunea contractului de locațiune³ este prevăzută de art. 1.777 C. civ. din 2009. Potrivit definiției legale, locațiunea reprezintă contractul prin care o parte, numită locator, se

---

¹ A se vedea D. Alexandresco, *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român*, tomul IX, Atelierele Grafice Socec, București, 1910, p. 19 și urm.; Ph. Malaurie, L. Aynés, P.-Y. Gautier, *Droit de contrats spéciaux*, 10e édition, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 2018 p. 315.

² A se vedea D. Alexandresco, *op. cit.*, p. 20 și urm.; R. Sanilevici, *Drept civil. Contracte*, Iași, 1982, p. 86 și urm.

³ Noțiunea de locațiune provine din verbul latin *locare-a* da cu chirie, a închiria. Întrucât pentru acțiunea de a lua în chirie, se folosea verbul *conducere*, în dreptul roman contractul era denumit *locatio-conductio*.

obligă să asigure celeilalte părți, numită locatar, folosința unui bun pentru o anumită perioadă, în schimbul unui preț, denumit chirie.

Din definiția dată se desprinde că elementele contractului de locațiune sunt folosința unui bun, durata limitată a folosinței și prețul folosinței. De esența locațiunii este folosința transiterii, care nu trebuie să absoarbă lucrul însuși și nici puterea lui productivă¹.

În raport de natura bunului, contractul de locațiune prezintă două forme, închirierea și arendarea². Conform dispozițiilor art. 1.778 alin. (1) C. civ., închirierea reprezintă locațiunea bunurilor imobile și a bunurilor mobile, iar arendarea cuprinde locațiunea bunurilor agricole.

Contractul de locațiune constituie dreptul comun în materia închirierii locuințelor și arendării. Forme ale locațiunii, închirierea și arendarea nu sunt contracte speciale distincte. De altfel, alin. (2) al art. 1.778 C. civ. precizează că dispozițiile generale în materia locațiunii se aplică, în mod corespunzător, diferitelor sale varietăți, dacă sunt compatibile cu regulile particulare prevăzute pentru aceste contracte.

Tot astfel, locațiunea spațiilor destinate exercitării activității unui profesionist este supusă dispozițiilor de drept comun³, precum și unora dintre regulile particulare aplicabile în materia închirierii locuințelor. Prevederile speciale se referă la închirierea făcută fără determinarea duratei, dreptul de preferință al chiriașului la închiriere, folosirea părților și instalațiilor comune ale clădirii, rezilierea contractului, evacuarea chiriașului⁴.

Regulile locațiunii sunt aplicabile și în cazul în care folosința unui lucru se transmite în schimbul folosinței unui alt lucru. Soluția preconizată este admisibilă întrucât problemele juridice ale schimbului

---

¹ A se vedea M.B. Cantacuzino, *Elementele dreptului civil*, Ed. Cartea Românească, București 1921, p. 650 și urm.

² Pentru clarificarea noțiunilor privind felurile locațiunii, a se vedea M. Uliescu (coord.), *Noul Cod civil. Studii și comentarii*, vol. III, Partea a II-a, Cartea a V-a, *Contracte speciale. Garanții*, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 0995 și urm.; B. Florea, *Drept civil. Contracte speciale*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 104.

³ A se vedea art. 1.777-1.823 C. civ.

⁴ A se vedea art. 1.824 și art. 1.828-1.831 C. civ.

de drepturi de folosință nu pot fi rezolvate prin aplicarea regulilor ce guvernează contractul de schimb¹.

Cu toate că reprezintă o vânzare a folosinței, locațiunea este distinctă de contractul de vânzare. Locațiunea conferă numai un drept de folosință, pe când vânzarea transferă un drept real. În timp ce vânzătorul are o obligație de a da, locatorul este ținut de o obligație de a face, care constă în prestații succesive, pe durata contractului².

În cazul în care bunul dat în locațiune este producător de fructe, locatarul dobândește proprietatea lor ca un accesoriu al folosinței, iar nu în baza locațiunii. Locatorului îi revine doar obligația să asigure folosința lucrului, nu și dobândirea proprietății asupra fructelor. Dacă locatarul dobândește pe lângă fructe și folosința totală sau parțială a bunului, contractul va fi considerat de locațiune.

Atunci când are ca obiect exclusiv dobândirea fructelor³, contractul va fi calificat vânzare, iar nu locațiune. Tot astfel, prin raportare la natura prestațiilor, calificarea contractului nu poate fi de locațiune, când obiectul este format din produse⁴. Fără a proveni din folosirea unui lucru, produsele diminuează progresiv sau epuizează substanța bunului⁵.

Deși prezintă unele asemănări, contractul de locațiune diferă de contractul de mandat sau contractul de depozit. Spre deosebire de locațiune, contractul de mandat are ca obiect realizarea de acte juridice

---

¹ A se vedea Fr. Deak, L. Mihai, R. Popescu, *Tratat de drept civil*, vol. II, *Contracte speciale*, ed. a V-a, actualizată și completată, Ed. Universul Juridic, București, 2023 p. 19.

² A se vedea D. Alexandresco, *op. cit.*, p. 26 și urm.; Fr. Deak, L. Mihai, R. Popescu, *op. cit.*, p. 17; M.-L. Belu Magdo, *Locațiunea în noul Cod civil*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 5 și urm.

³ De exemplu, recolta de pe câmp.

⁴ Spre exemplu, arborii unei păduri, piatra dintr-o carieră.

⁵ Pentru detalii, a se vedea M.B. Cantacuzino, *op. cit.*, p. 651; C. Hamangiu, I. Rosetti Bălănescu, Al. Băicoianu, *Tratat de drept civil român*, vol. II, Ed. Națională-Ciornei, București, 1929, p. 953 și urm.; Fl.-A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *Codul civil. Comentariu pe articole*, ed. a 3-a, revăzută și adăugată, Ed. C.H. Beck, București, 2021, p. 2105; Ph. Malaurie, L. Aynès, P.-Y. Gautier, *op. cit.*, p. 322.

de către mandatar în numele și pe seama mandatului. Locațiunea se delimitează și de contractul de depozit, ce are ca scop păstrarea unui lucru în vederea restituirii și nu folosința bunului¹.

2. Caractere juridice

Contractul de locațiune se individualizează prin trăsăturile sale juridice. Raportat la specificul său, contractul de locațiune are un caracter sinalagmatic, consensual, cu titlu oneros, comutativ, cu executare succesivă și generator de raporturi obligaționale.

- Locațiunea este un contract sinalagmatic sau bilateral, întrucât creează obligații reciproce și interdependente între părți. În principal, locatorul se obligă să asigure folosința temporară a lucrului dat în locațiune, iar locatarul să plătească chiria.

- Locațiunea este un contract consensual, deoarece se încheie prin simplul acord de voință al părților². Sub acest aspect, contractul de locațiune se consideră încheiat îndată ce părțile au convenit asupra bunului și prețului (art. 1.781 C. civ.).

Forma scrisă sau îndeplinirea unei alte formalități nu este necesară. Locatorul transmitând doar folosința bunului, validitatea locațiunii nu este condiționată de forma scrisă a contractului, care se utilizează pentru facilitarea probațiunii. Totuși, locațiunea bunurilor aflate în domeniul public sau în domeniul privat al statului și unităților administrativ-teritoriale este supusă unei proceduri particulare stabilite de reglementările speciale³.

- Locațiunea este un contract esențialmente oneros, datorită faptului că fiecare parte urmărește să obțină un avantaj patrimonial.

---

¹ Pentru delimitarea locațiunii de alte contracte, a se vedea C. Macovei, *Contracte civile*, Ed. Hamangiu, București, 2006, p. 119 și urm.; L. Stănculescu, *Dreptul contractelor civile. Doctrină și jurisprudență*, ed. a 3-a, revăzută și adăugată, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 339 și urm.

² *Et hujusmodi contractus neque verba, neque scripturam utique desiderant, sed modo consensu conualescunt.*

³ A se vedea Răzvan Dincă, *Contractele civile speciale în noul Cod civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 167; M.-L. Belu Magdo, *op. cit.*, p. 3.

Corespunzător obligațiilor asumate, transmiterea folosinței bunului se efectuează în schimbul unei chirii.

În situația în care folosința unui bun se transmite cu titlu gratuit, contractul este nul ca locațiune. Cu toate acestea, contractul poate fi valabil ca împrumut de folosință¹, dacă sunt îndeplinite condițiile de valabilitate, iar bunul a fost efectiv predat².

- Locațiunea este un contract, în principiu, comutativ, pentru că, la momentul încheierii sale, existența și întinderea drepturilor și obligațiilor este cunoscută de părți. Prestațiile care revin părților fiind certe, elementele locațiunii nu depind în nicio măsură de hazard.

Totuși, caracterul comutativ nu este de esența locațiunii. În unele situații excepționale, dacă un element nesigur afectează existența și întinderea obligațiilor, iar partea își asumă riscul care decurge din această incertitudine, locațiunea va produce efecte ca un contract aleatoriu³.

- Locațiunea este un contract cu executare succesivă, dat fiind că obligațiile părților se realizează în timp. Prin natura sa, de contract cu termen extinctiv, prestația locatorului, corespunde folosinței bunului pentru un anumit timp, iar prestația echivalentă a locatarului se calculează după timpul folosinței. Obligațiile părților se execută printr-o prestație continuă pe parcursul contractului, chiar și în cazul când prețul este fixat în mod global⁴.

Pe cale de consecință, neexecutarea fără justificare a unei obligații atrage rezilierea, iar nu rezoluțiunea contractului. Prestațiile executate fiind ireversibile, efectele rezilierii se produc doar pentru viitor, *ex nunc*⁵.

---

¹ Pentru o asemenea concluzie, care este permisă când nu se convine și nu se efectuează nici un fel de contraprestație, în bani sau în alte valori, a se vedea T. Prescure, *Curs de contracte civile*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 107.

² A se vedea Fr. Deak, L. Mihai, R. Popescu, *op. cit.*, p. 20; A. Bénabent, *Droit des spéciaux civils et commerciaux*, 13e édition, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 2019, p. 202.

³ A se vedea Răzvan Dincă, *op. cit.*, p. 166 și urm.

⁴ A se vedea M. B. Cantacuzino, *op. cit.*, p. 650.

⁵ A se vedea Fl.-A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *op. cit.*, p. 1911 și urm.

- Locațiunea este un contract creator de raporturi obligaționale. În condițiile în care prin locațiune se transmite numai folosința, nu și dreptul de proprietate asupra bunului, contractul nu este translativ sau constitutiv de drepturi reale. Locatarul fiind un simplu detentor precar, dreptul de a folosi bunul este un drept real¹.

3. Natura juridică a dreptului locatarului

Cu privire la natura juridică a dreptului de folosință a locatarului au fost exprimate opinii diferite. În raport de poziția adoptată, dreptul locatarului a fost considerat ca fiind un drept real sau un drept de creanță.

În favoarea caracterului real al dreptului de folosință a locatarului se invocă mai multe argumente². Ele privesc următoarele aspecte specifice drepturilor reale:

- împotriva tulburărilor de fapt locatarul se poate apăra prin acțiunea posesorie;

- în situațiile rezultând din opozabilitatea contractului față de terțul dobânditor sau creditorii urmăritori, locatarul beneficiază de un drept de urmărire, precum și de un drept de preferință față de locatarii ulteriori ai bunului;

- locațiunea asupra imobilelor, indiferent de durata contractului, este supusă publicității, sub forma notării.

Într-o susținere distinctă, se consideră că dreptul de folosință al locatarului este un drept de creanță, iar nu real. Sub acest aspect, dreptul locatarului, se realizează prin intermediul locatorului, care se obligă să asigure folosința bunului dat în locațiune³.

---

¹ A se vedea Fr. Deak, L. Mihai, R. Popescu, *op. cit.*, p. 26; C. Macovei, *op. cit.*, p. 119; D.C. Florescu, *Contractele civile*, ed. a V-a, revăzută și adăugată, Ed. Universului Juridic, București, 2015, p. 160.

² În acest sens, a se vedea M.B. Cantacuzino, *op. cit.*, p. 651; T. Prescure, *op. cit.*, p. 111.

³ În acest sens, a se vedea D. Alexandresco, *op. cit.*, p. 29 și urm.; C. Hamangiu, I. Rosetti Bălănescu, *op. cit.*, p. 966 și urm.; I. Zinveliu, *Contractele civile instrumente de satisfacere a intereselor cetățenilor*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1978, p. 172; Fr. Deak,

În acest context, argumentele privind teoria dreptului real nu sunt suficiente. Locațiunea fiind un raport obligațional, caracterul real nu poate fi reținut.

În privința acțiunilor posesorii, scopul lor este de a proteja un lucru corporal, fără să pună în discuție dreptul asupra bunului. Atunci când se produce o tulburare sau o deposedare a bunului, acțiunea posesorului poate fi intentată de persoana care exercită elementul corpus, dar și de detentorul precar [art. 949 alin. (2) C. civ.].

Opozabilitatea contractului față de terțul dobânditor și creditorii urmăritori, este o simplă excepție de la principiul relativității efectelor contractului. În afară de cazurile prevăzute de lege, drepturile și obligațiile decurgând dintr-un contract nu profită decât părților contractante (art. 1.280 C. civ.). Prin raportare însă la esența drepturilor reale, instituirea acestei excepții nu apare ca fiind necesară. Mai mult, dispozițiile art. 1.811 C. civ. prevăd efectele contractului de locațiune, și nu opozabilitatea dreptului de folosință a bunului, față de cumpărător, care se subrogă în drepturile și obligațiile locatorului¹.

În schimb, problema opozabilității contractului față de locatarii ulteriori, este distinctă de natura dreptului locatarului. De altfel, conflictul dintre locatarii succesivi a fost soluționat, în mod expres, pe cale legislativă².

Terții fiind persoane străine de contract, existența unei locațiuni reprezintă un simplu fapt juridic. În conformitate cu rigorile în materie, pentru opozabilitatea dreptului de folosință a locatarului față de terți, locațiunea trebuie supusă publicității imobiliare (art. 1.811 C. civ.).

Dreptul de folosință locativă nu figurează în enumerarea limitativă a drepturilor absolute. În realitate, formularea prevăzută prin pct. 9 al art. 551 C. civ., se referă la alte drepturi reale de folosință corespun-

---

Tratat de drept civil. Contracte speciale, ed. a III-a, actualizată și completată, Ed. Universul Juridic, București, 2001, p. 204 și urm.; C. Macovei, *op. cit.*, p. 147 și urm.; R. Dincă, *op. cit.*, p. 174; M.-L. Belu Magdo, *op. cit.*, p. 9 și urm.; A. Bénabent, *op. cit.*, p. 247 și urm.; Ph. Malaurie, L. Aynès, P.-Y. Gautier, *op. cit.*, p. 326 și urm.

¹ A se vedea M.-L. Belu Magdo, *op. cit.*, p. 10 și urm.; A. Tabacu, *Contractul de locațiune*, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 74 și urm.

² A se vedea *infra*, pct. 4.

zătoare dreptului de proprietate privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale, precum și dreptului de proprietate publică¹.

Prin prisma considerentelor învederate, dreptul de folosință al locatarului este un drept de creanță, care se asigură de către locator, *ius in personam*, fiind încadrat în categoria obligațiilor opozabile terților, *in rem scriptae*. Dreptul de folosință locativă are un caracter mobilier și temporar, susceptibil de a fi transmis prin acte între vii, precum și *mortis cause*².

4. Locațiunile succesive

Bunul dat în locațiune poate face obiectul unor contracte succesive, ale căror perioade se pot suprapune, fie chiar și parțial. Reglementată de art. 1.782 C. civ., soluționarea conflictului dintre locatari implică mai multe distincții.

- În situația locațiunii imobilelor, supuse formalităților de publicitate, conflictul se rezolvă în favoarea locatarului care și-a notat dreptul în cartea funciară. Efectul de opozabilitate se produce față de terți, dacă locațiunea nu a fost cunoscută pe altă cale, în afară de împrejurarea în care din lege rezultă că o simplă cunoaștere a locațiunii este insuficientă pentru a suplini lipsa de publicitate³.

Conflictul de locațiuni provenind de la același locatar se va rezolva pe baza principiului anteriorității înscrierii dreptului în cartea funciară și a prezumției bune-credințe a dobânditorului⁴. Locatarul care și-a notat primul dreptul de folosință în cartea funciară va fi preferat⁵, indiferent de data contractului de locațiune în temeiul căruia s-a făcut înscrierea.

---

¹ A se vedea Fl.-A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *op. cit.*, p. 730 și urm.

² A se vedea M.-L. Belu Magdo, *op. cit.*, p. 12; Fr. Deak, L. Mihai, R. Popescu, *op. cit.*, p. 58 și urm.

³ A se vedea art. 1.782 lit. a), art. 902 alin. (1) și art. 876 alin. (2) C. civ.

⁴ A se vedea art. 890-892, art. 896 și art. 897 C. civ.

⁵ *Prior tempore potius iure.*

Locatarul care a fost împiedicat prin viclenie sau violență să își noteze dreptul de folosință în cartea funciară va putea solicita radierea unui drept concurent sau acordarea de rang preferențial față de înscrierea efectuată de un alt locatar. Dacă cel obligat nu își execută obligațiile necesare înscrierii, locatarul îndreptățit va putea, pe calea unei acțiuni în prestație tabulară, să obțină notarea dreptului său în cartea funciară¹.

- În cazul locațiunii bunurilor mobile, supuse unei formalități de publicitate, conflictul se rezolvă în favoarea locatarului care a îndeplinit cel dintâi aceste formalități [art. 1.782 lit. b) C. civ.].

- În privința celorlalte bunuri, nesupuse formalităților de publicitate, conflictul se rezolvă în favoarea locatarului care a intrat cel dintâi în folosința bunului. Locatarul care dobândește cu bună-credință folosința bunului, necunoscând obligația asumată anterior de locator, are prioritate, chiar dacă titlul său are dată ulterioară. Atunci când nici unul dintre locatari nu a intrat în deținerea bunului și creanța de predare a bunului este exigibilă, va fi preferat locatarul care a sesizat cel dintâi instanța de judecată².

Locatarul preferat va putea opune creanța care îi asigură folosința bunului și deținerea sa locatorului cocontractant, precum și celuilalt locatar al acestuia. Deși evins, celălalt locatar beneficiind de o creanță împotriva locatorului, va putea angaja răspunderea acestuia pentru neîndeplinirea obligațiilor sale³.

---

¹ Pentru detalii, a se vedea Fl.-A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *op. cit.*, p. 2115 și urm.

² A se vedea art. 1.782 lit. c) și art. 1.275 C. civ.

³ În acest sens, a se vedea R. Dincă, *op. cit.*, p. 173.

Capitolul II

Încheierea contractului de locațiune

1. Precizări prealabile

Condițiile esențiale pentru încheierea locațiunii sunt prevăzute de reglementările dreptului comun. Raportat la specificul locațiunii, consimțământul, capacitatea părților și obiectul contractului prezintă însă unele particularități.

În privința formei, locațiunea fiind un contract consensual, se încheie prin simplul acord al părților. Totuși, anumite efecte privind executarea sau opozabilitatea contractului implică respectarea unor cerințe formale.

2. Capacitatea de a contracta

Prin asigurarea folosinței unui lucru, locațiunea are și valoarea unui act de administrare. Locatorul și locatarul vor trebui să aibă capacitatea de a încheia acte de administrare.

În conformitate cu dispozițiile art. 1.784 alin. (3) C. civ., dacă legea nu dispune altfel, locațiunile încheiate de persoanele care nu pot face decât acte de administrare nu vor depăși 5 ani. Întrucât locațiunea peste 5 ani este considerată un act de dispoziție, va fi necesar ca părțile să aibă deplină capacitate de exercițiu¹.

În acest context, cu toate că fiecare soț poate închiria singur oricare dintre bunurile comune, regulile de protecție a locuinței familiei stabilesc un regim diferit. Prin efectul încheierii căsătoriei, indiferent de regimul matrimonial aplicabil soților, actele juridice sunt supuse

---

¹ Pentru opinia potrivit căreia numai locatorul trebuie să aibă capacitate de dispoziție la încheierea locațiunilor care depășesc 5 ani, deoarece pentru locatar rămâne întotdeauna un act de administrare indiferent de durată, a se vedea M.-L. Belu Magdo, *op. cit.*, p. 16; L. Stănciulescu, *op. cit.*, p. 342; F. Moțiu, *Contracte speciale*, ed. a IX-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2023, p. 167.

regulilor cogestiunii¹. Fără consimțământul scris al celuilalt soț, nici unul dintre soți, chiar dacă este proprietar exclusiv, nu poate dispune de drepturile asupra locuinței familiei și nici nu poate încheia acte care ar afecta folosința acesteia².

Referitor la persoanele având capacitate de exercițiu restrânsă, minorul care a împlinit 14 ani poate să încheie singur acte de administrare care nu îl prejudiciază [art. 41 alin. (3) C. civ.]. În măsura în care durata contractului nu depășește 5 ani, locațiunea poate fi încheiată, în calitate de locator sau locatar, și de minorul având capacitate de exercițiu restrânsă.

Persoană fizică sau juridică, locatorul este proprietarul lucrului dat în locațiune. Întrucât locațiunea transmite numai folosința asupra lucrului, nu și proprietatea, se poate ca locatorul să fie o terță persoană³, ce are dreptul de a folosi bunul⁴.

În schimb, proprietarul nu poate fi locatarul propriului său bun⁵. Totuși, în unele situații, prin disocierea atributelor dreptului de proprietate, prerogativa folosinței va aparține unei alte persoane decât proprietarul.

În acesta privință, există dispoziții speciale care prevăd că uzufructuarul are dreptul de a închiria bunul primit în uzufruct [art. 715 alin. (1) C. civ.]. Tot astfel, locatarul poate transmite, în condițiile legii, dreptul său de folosință⁶.

Spre deosebire de uzufruct, dreptul de uz ori de abitație nu poate fi cedat, iar bunul ce face obiectul acestor drepturi nu poate fi închiriat (art. 752 C. civ.). În lipsa aprobării prealabile a comodantului, nici comodatul nu poate închiria bunul împrumutat [art. 2.148 alin. (2) C. civ.].

---

¹ Pentru detalii, a se vedea E. Florian, *Dreptul familiei. Căsătoria. Regimuri matrimoniale. Filiația*, ed. a 8-a, revăzută și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2022, p. 131 și urm.

² A se vedea art. 345 și art. 322 alin. (1) C. civ.

³ Pentru susținerea că dreptul de a folosi bunul nu se transmite, ci se exercită prin altul, a se vedea R. Dincă, *op. cit.*, p. 170 și urm.

⁴ În acest sens, a se vedea Fr. Deak, L. Mihai, R. Popescu, *op. cit.*, p. 28.

⁵ *Neque pignus, neque depositum, neque locatio rei suae consistere potest.*

⁶ A se vedea *infra*, cap. IV, pct. 2 și 3.